

BOSNA I HERCEGOVINA
APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 96 o K 100333 18 Kž
Brčko, 20.02.2018. godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE!

Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, u vijeću sastavljenom od sudija: Srđana Nedića kao predsjednika vijeća, Zijada Kadrića i Maide Kovačević, kao članova vijeća, uz učešće Biljane Vasiljević, kao zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženog S.H. zv. „Ć.“ iz B. zbog krivičnog djela – Izbjegavanje izdržavanja iz člana 219. stav 1. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“ broj 33/13, 26/16 i 13/17), odlučujući o žalbi njegovog branioca – Vanje Krndelj, advokata iz Kancelarije za pravnu pomoć Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, podnesenoj protiv presude Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o K 100333 17 K od 18.09.2017. godine, nakon javne sjednice vijeća održane 20.02.2018. godine, u prisustvu tužioca Tužilaštva Brčko distrikta Bosne i Hercegovine Šejle Drpljanin, i branioca Vanje Krndelj, advokata iz Kancelarije za pravnu pomoć Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, a u odsustvu uredno obaviještenog optuženog S.H., donio je

P R E S U D U

Odbija se kao neosnovana žalba branioca optuženog S.H. zv. „Ć.“ iz B. – advokata Vanje Krndelj iz Kancelarije za pravnu pomoć Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i presuda Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o K 100333 17 K od 18.09.2017. godine, potvrđuje.

Obrazloženje

Presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o K 100333 17 K od 18.09.2017. godine, optuženi S.H. zv. „Ć.“ iz B. oglašen je krivim da je radnjama pobliže opisanim u izreci te presude počinio krivično djelo - Izbjegavanje izdržavanja iz člana 219. stav 1. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu KZ Bd BiH), za koje krivično djelo mu je uz primjenu istog zakonskog propisa i uz primjenu članova 60., 61., 62. i 219. stav 2. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, te člana 285. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, izrečena uslovna osuda kojom mu je utvrđena kazna zatvora u trajanju od 2 (dva) mjeseca, koja neće biti izvršena ukoliko optuženi u roku od 2 (dvije) godine ne počini novo krivično djelo i ukoliko u roku od 2 (dvije) godine u cijelosti izmiri dospelje obaveze, te ubuduće uredno plaća izdržavanje za svoju kćerku na koje je obavezan

pravosnažnom i izvršnom presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj P.230/00-II od 28. avgusta 2001. godine.

Na osnovu člana 188. stav 4. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“ broj 34/13 i 27/14-u daljem tekstu ZKP Bd BiH) optuženi je oslobođen plaćanja troškova postupka, te troškovi padaju na teret budžetskih sredstava suda.

Protiv navedene presude žalbu je u zakonskom roku izjavila branilac optuženog S.H., advokat iz Kancelarije za pravnu pomoć Brčko distrikta Bosne i Hercegovine Vanja Krndelj (u daljem tekstu branilac), zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka k. ZKP Bd BiH, povrede krivičnog zakona iz člana 298. stav 1. tačka a. ZKP Bd BiH, te pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja iz člana 299. stav 1. ZKP Bd BiH, s prijedlogom da Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine žalbu uvaži, prvostepenu presudu preinači, tako da optuženog S.H. oslobodi od optužbe ili da uslovnu osudu preinači tako da optuženog oslobodi obaveze namirenja dospjelih a neplaćenih iznosa izdržavanja, ili da prvostepenu presudu ukine i sam održi pretres, ili da predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Obrazlažući žalbu branilac navodi, da je sud učinio pomenutu bitnu povredu odredaba krivičnog postupka time što je izreku presude učinio nerazumljivom, protivrječnom samoj sebi i razlozima presude, te da u presudi nisu navedeni razlozi o odlučnim činjenicama.

Izreka presude je nerazumljiva zbog toga što u činjeničnom opisu izreke nisu obuhvaćene ni opisane radnje iz kojih bi bilo vidljivo da je optuženi svjesno i namjerno izbjegavao davati izdržavanje, odnosno da je svoja raspolaganja imovinom vršio s ciljem da izbjegne davanje izdržavanja. U konkretnom slučaju nije dokazano postojanje subjektivne kategorije krivičnog djela, odnosno da je optuženi svjesno izbjegavao svoju obavezu. Sama činjenica nedavanja izdržavanja ne ukazuje na to da je optuženi svjesno i namjerno izbjegavao svoju obavezu davanja izdržavanja.

Optuženi je (što proizilazi iz njegove odbrane i dokaza koje je odbrana izvela na glavnom pretresu) bio u teškoj porodičnoj i ekonomskoj situaciji, tako da od donošenja parnične presude, 28.08.2001. godine kojom mu je nametnuta obaveza da doprinosi izdržavanju svoje kćerke E.H., nije bio u mogućnosti da plaća izdržavanje. Do očeve smrti (08.10.2013. godine) optuženi je živio u zajedničkom domaćinstvu sa ocem, ekonomski je zavisio od istog, radio je za oca i za zajedničko domaćinstvo, nije ostvarivao vlastite prihode niti je mogao sam odlučivati o sredstvima. Prije očeve smrti optuženom je umrla majka, supruga obolila od karcinoma, a poslije očeve smrti, morao je da se bori za ekonomski opstanak porodice, da se stara za zdravstveno stanje djece iz drugog braka (sin mu je nepokretan a kćerka ima otežanu pokretljivost) morao je da vrati očeve dugove i kreditna zaduženja. Nastavio je da se bavi poljoprivredom a uz to je prodavao i nasljeđenu imovinu da bi došao do sredstava potrebnih za život, odnosno neophodnih da obezbijedi ekonomski opstanak porodice i da liječi bolesnu suprugu i djecu. Pošto je bio u teškoj ekonomskoj i porodičnoj situaciji optuženi nije izdvajao ništa za plaćanje izdržavanja kćerke E.H., jer za to nije imao mogućnosti. Da je sud pravilno utvrdio činjenično stanje u pogledu okolnosti koje su u periodu 2014. i 2015. godine zadesile optuženog donio bi drugačiju odluku o odgovornosti optuženog.

Sud uopšte ne utvrđuje navedene ekonomske i porodične prilike optuženog niti ih cijeni prilikom ocjene da li je optuženi bio u mogućnosti da plaća izdržavanje kćerke, nego zaključuje da je to bio u mogućnosti pošto je stekao visok novčani iznos od 93.800,00 KM od prodaje nekretnina. Međutim, te činjenice po ocjeni branioca sud

pogrešno utvrđuje. Optuženi nije prodajom nekretnina odjednom stekao 93.800,00 KM, nego u periodu od dvije godine i to na način da je od kupaca nekretnina dobijao manje novčane iznose kada mu je i koliko trebalo i kako su oni bili u mogućnosti platiti, s tim da mu je dio cijene nekad isplaćen u stvarima, vozilima itd., a što u svojim izjavama potvrđuju svjedoci-kupci nekretnina.

Izreka presude je nerazumljiva i zbog toga što nije jasno na koji iznos je optuženi obavezan uslovnom osudom.

Protivrječnost izreke presude samoj sebi, ogleda se po ocjeni branioca i u tome što je optuženi oglašen krivim zbog toga što je raspolaganjem imovinom upisanom u određeni zk. uložak onemogućio prinudnu naplatu potraživanja njegove kćerke E.H., kao tražioca izvršenja, a očigledno je da raspolaganjem jednim dijelom imovine od strane optuženog, nije moguće spriječiti prinudnu naplatu, koja je još uvijek moguća, jer optuženi i dalje posjeduje nekretnine. Navedena bitna povreda odredaba krivičnog postupka je rezultat pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, a da je sud analizirao novi izvršni postupak i utvrdio relevantne činjenice, došao bi do zaključka da je prinudna naplata i dalje moguća, da kćerka optuženog nije onemogućena da se namiri prinudnim putem, te da radnje optuženog opisane u izreci presude nisu dovele do toga da se ona ne naplati prinudnim putem.

Od 05.11.2014. godine kada su po rješenju o nasljeđivanju u zemljišnim knjigama nekretnine prešle na optuženog, pa do momenta njihove prodaje od strane optuženog kupcima, optuženi je bio vlasnik nekretnina, pa shodno tome postojala je mogućnost prinudne naplate na nekretninama optuženog, odnosno optuženi nije svojom krivicom onemogućio svojoj kćerki da se kao tražilac izvršenja prinudno naplati, odnosno namiri u izvršnom postupku. Sve te činjenice su odlučne, ali ih sud u presudi ne navodi, odnosno ne daje razloge o istim, pa je izreka presude nerazumljiva i protivrječna sama sebi kao i razlozima presude.

Navedene povrede odredaba krivičnog postupka su po ocjeni branioca optuženog uzrokovane pogrešno i nepotpuno utvrđenim činjeničnim stanjem.

Sud je po ocjeni branioca, povrijedio krivični zakon Bd BiH na štetu optuženog kada je utvrdio da su u radnjama optuženog ispunjeni svi elementi, kako objektivni, tako i subjektivni predmetnog krivičnog djela – Izbjegavanje izdržavanja iz člana 219. stav 1. KZ Bd BiH, te kada ga je za to krivično djelo sud oglasio krivim te mu izrekao krivičnu sankciju.

Nije dokazano da je optuženi djelo počinio svjesno, u namjeri da izbjegne davanje izdržavanja. Očigledno je da optuženi nije postupao s namjerom da izbjegne obavezu izdržavanja iako se pred sudom nije baš spretno izrazio u tom pogledu, navodeći da je mogao da daje izdržavanje ali da o tome nije razmišljao. Sud samo konstatuje da je optuženi svjesno i namjerno izbjegavao svoju obavezu plaćanja izdržavanja ne dajući razloge za takav zaključak. Nasuprot navedenoj konstataciji suda branilac smatra da nije dokazano da je optuženi postupao s umišljajem da izbjegne plaćanje izdržavanja.

Tužilaštvo Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu Tužilaštvo) je podneskom broj T 18 O KT 0010531 17 od 27.11.2017. godine, dalo odgovor na žalbu branioca optuženog, u kom odgovoru je navelo i detaljno obrazložilo svoj stav zbog čega smatra da je žalba branioca optuženog neosnovana pa je predložilo da je Apelacioni sud Bd BiH kao neosnovanu odbije i prvostepenu presudu potvrdi.

Na javnoj sjednici vijeća ovog suda održanoj 20.02.2018. godine, branilac optuženog S.H., advokat Vanja Krndelj je ostala u cijelosti pri navodima i prijedlozima

iz pismeno izjavljene žalbe, dok je tužilac tužilaštva Šejla Drpljanin u cijelosti ostala pri navodima i prijedlogu iz pismenog odgovora na žalbu od 27.11.2017. godine.

Ovaj sud je ispitao prvostepenu presudu u onom dijelu u kojem se pobija žalbom branioca optuženog, a po službenoj dužnosti da li je na štetu optuženog povrijeđen krivični zakon Bd BiH, pa je odlučio kao u izreci ove presude iz slijedećih razloga:

Neosnovan je žalbeni prigovor branioca da je izreka presude nerazumljiva iz razloga koji se opisuju u žalbi. U izreci presude su opisane radnje iz kojih proizilazi subjektivni elemenat predmetnog krivičnog djela - Izbjegavanje izdržavanja, tj. preduzimanje određenih radnji od strane optuženog vezanih za raspolaganje svojom imovinom, u namjeri, odnosno s ciljem da se osujeti naplata izdržavanja iz njegove imovine.

Ne stoji ni tvrdnja branioca da bi sud, da ja pravilno i potpuno utvrdio činjenično stanje u pogledu okolnosti koje su u periodu 2014. i 2015. godine zadesile optuženog, donio drugačiju odluku u pogledu odgovornosti optuženog za krivično djelo za koje se optužuje.

Ovaj sud ocjenjuje da je činjenice, koje je optuženi iznio na glavnom pretresu pred prvostepenim sudom, (a to su teška porodična i materijalna situacija) te koje iznosi i u žalbi, prvostepeni sud imao u vidu pri utvrđivanju činjeničnog stanja i ocjeni da li je kod optuženog postojao umišljaj, odnosno namjera da izbjegne davanje izdržavanja za kćerku E.H. koju je na osnovu izvršne sudske odluke dužan izdržavati. Činjenice, da optuženi ima dvoje djece koja su osobe sa posebnim potrebama, te da mu je supruga lošeg zdravstvenog stanja, ne oslobađaju istog od odgovornosti za radnje izbjegavanja izdržavanja kćerke E.H., koje radnje imaju obilježja krivičnog djela. Ekonomska situacija u kojoj se nalazio optuženi s porodicom u kritičnom vremenskom periodu nije bila takva da isti nije mogao doprinosti za izdržavanje kćerke E.H., koju obavezu mu je izvršnom presudom nametnuo sud. I sam optuženi, u svojoj odbrani, odnosno svjedočenju pred sudom je priznao da je djelimično bio u mogućnosti da izvršava svoju obavezu iz presude vezano za davanje izdržavanja, ali da to nije činio. Dakle, optuženi ne samo da nije htio da daje izdržavanje, a mogao je, nego je preduzimaio radnje da što brže rasproda nepokretnu i pokretnu imovinu koju je kao sin jedinac naslijedio poslije smrti oca, a to je činio s ciljem da njegova kćerka ne bi mogla u izvršnom postupku prinudnim putem naplatiti se iz te njegove imovine vezano za izdržavanje koje joj je optuženi bio dužan plaćati kao otac. Navedenu imovinu optuženi je otuđio za iznos od 93.800,00 KM, a nebitno je to da li mu je cijena za prodatu imovinu isplaćena djelimično u novcu a djelimično u drugim pokretnim stvarima. Od tog novca dobijenog prodajom imovine optuženi ništa nije dao za izdržavanje kćerke E.H., a optuženom je i bila namjera da izbjegne plaćanje izdržavanja na način kako ga to optužnica tereti i kako je opisano u izreci prvostepene presude kao i u njenom obrazloženju.

Neprihvatljiva je tvrdnja odbrane da se u konkretnom slučaju radi o prostom neplaćanju izdržavanja a ne o izbjegavanju izdržavanja od strane optuženog, jer ovaj sud ocjenjuje da radnje za koje je optužen S.H. a koje su opisane u izreci prvostepene presude i koje je počinio optuženi, imaju sva bitna obilježja krivičnog djela – Izbjegavanje izdržavanja iz člana 219. stav 1. Krivičnog zakona Bd BiH.

Nije opravdan ni žalbeni prigovor branioca da je izreka presude nerazumljiva zbog toga što iz iste navodno nije jasno na koji iznos plaćanja je optuženi obavezan uslovnom osudom.

Sud je u izreci presude, izričući uslovnu osudu, sasvim jasno po ocjeni ovog suda naveo, koje obaveze je optuženi dužan platiti u periodu dvije godine, dakle,

dospjele obaveze, a pošto je krivična odgovornost optuženog utvrđena za period od 15. novembra 2014. godine pa do danas-tj. do dana pravosnažnosti krivične presude, evidentno je da obaveza egzistira za taj period.

S obzirom na sve naprijed iznijeto, ovaj sud ocjenjuje da iz razloga koji se opisuju u žalbi branioca optuženog, pobijanom presudom nije učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka k. ZKP Bd BiH, niti je činjenično stanje u presudi pogrešno i nepotpuno utvrđeno, a niti je učinjena povreda Krivičnog zakona iz člana 298. stav 1. tačka a. ZKP Bd BiH, pa ovaj sud ocjenjuje da nema mjesta da se žalba uvaži i ukine pobijana presuda, a niti ima mjesta da se preinači na način kako to žalilac predlaže, a posebno nema mjesta da se ukine uslov iz izrečene uslovne osude da se optuženi oslobodi od obaveze plaćanja-namirenja dospjelih obaveza.

Kako je žalba branioca optuženog neosnovana a ne postoje ni povrede krivičnog zakona na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, to je na osnovu člana 313. ZKP Bd BiH ovaj sud donio presudu kao u izreci kojom je žalbu obio kao neosnovanu i prvostepenu presudu potvrdio.

ZAPISNIČAR

Biljana Vasiljević

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Srđan Nedić